

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17P/64/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723202937
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5723202937.2

Uznesenie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: C. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. G. XXX, zastúpená spoločnosťou ProAdvokat, s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, ul. Cementárska cesta č. 17, IČO: 54864313, a otca: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom H., I. B. G. XX, zastúpený JUDr. Janou Magnovou, advokátkou so sídlom Banská Bystrica, ul. Skuteckého č. 30, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka doručila dňa 02.10.2023 na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zúžil styk otca s maloletou na každý páry týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 12.00 hod. do 18.00 hod. v prítomnosti J. A., nar. XX.XX.XXXX, starej matky maloletej, a to v mieste bydliska maloletej E. F. G. XXX. Otec bude oprávnený kontaktovať maloletú každú stredu v kalendárnom roku od 16.30 hod. do 17.30 hod. prostredníctvom videohovoru internetovou aplikáciou Messenger.

Vo svojom návrhu uviedla, že účastníci sú rodičmi maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX. Maloletá nepochádza z manželstva, úpravu styku otca s maloletou vykonal Okresný súd Martin rozsudkom sp. zn. 9P/26/2022 zo dňa 20.04.2022, ktorým schválil rodičovskú dohodu tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A., nar. XX.XX.XXXX: • všeobecná úprava styku:

- počas prvých šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia každý páry týždeň v kalendárnom roku od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. v prítomnosti J. A., nar. XX.XX.XXXX, starej matky maloletej;

- po uplynutí šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia každý páry týždeň v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

• osobitná úprava styku:

- počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 15.07. od 17.00 hod. do 23.07. do 18.00 hod. a od 15.08. od 17.00 hod. do 23.08. do 18.00 hod.;

- počas veľkonočných prázdnin každý kalendárny rok od stredy predchádzajúcej Zelenému štvrtku od 17.00 hod. do soboty do 18.00 hod.;

- počas vianočných prázdnin každý páry kalendárny rok od 22.12. od 17.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod., každý nepáry kalendárny rok od 29.12. od 17.00 hod. do 06.01. najbližšie nasledujúceho párneho kalendárneho roka do 18.00 hod.

V čase pôvodného rozhodovania o styku s otcom matka súhlasila s uzatvorením rodičovskej dohody, tak ako bola schválená Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/26/2022 zo dňa 20.04.2022, z dôvodu, nakoľko matka mala za to, že styk maloletej s otcom v určenom rozsahu, teda prespávanie

maloletej u otca, bude mať pozitívny vplyv na ich vzťah ako aj na samotný vývin maloletej. Realizovaním styku v danom rozsahu sa však ukázalo, že opak je pravdou. Otec maloletej má problém s užívaním drog, čo negatívne vplyva na jeho pôsobenie na maloletú. V dôsledku jeho súčasnej životnej situácie nevie maloletej zabezpečiť stabilné a vhodné prostredie počas realizovania styku. Maloletá sa počas času stráveného s otcom presúva z miesta na miesto, medzi bytom súčasnej priateľky otca maloletej, obydliím starej matky maloletej, prípadne iných obydlií kamarátov otca maloletej, v ktorých je otec nútený prespávať, keď ho jeho súčasná priateľka vyhodí z bytu. Maloletá nedávno strávila noc u starej matky (matky otca maloletej), po tom, čo sa otec pohádala s jeho súčasnou priateľkou a táto ho vyhodila z bytu. Túto noc mal otec stráviť na ulici. On aj napriek tomu prišiel prevziať maloletú, pričom o tom, že s ňou nemal kde byť sa matka dozvedela až následne (dodatočne). Počas pobytu u otca je maloletá podľa jej vlastných slov často svedkom hádok medzi otcom a jeho súčasnou priateľkou, ktoré vyúsťia až v násilie zo strany otca. Prípadne ide otec s maloletou k jeho kamarátom alebo prídu otcovi kamaráti na návštevu k otcovi, fajčia v obývačke, pričom otec tvrdo posielala maloletú do izby a netrúva čas s ňou, ale trávi ho s jeho kamarátmi. Takýto vplyv negatívne vplyva na psychiku maloletej, pričom môže zanechať dlhodobé stopy. Od začiatku realizovania styku maloletej s otcom v súčasnom rozsahu sa rapídne zvýšila chorobnosť maloletej, pričom toto je podľa vyjadrení A. K. A. – pediatričky maloletej spôsobené najmä nedostatočnou hygienou počas pobytov u otca, ale aj tým že otec neumožňuje maloletej kľudový režim na doliečenie ochorení. Maloletá má v dôsledku nedostatočnej hygieny opakované zdravotné problémy urologického a gynekologického charakteru. Maloletá navštevuje základnú školu, pričom úlohy, ktoré vypracúva počas pobytu u otca sú v nedostatočnom, ba až katastrofálnom stave, keďže sú na prvý pohľad „odfláknuté“ a urobené len aby boli, čo nemá pozitívny vplyv na vývin maloletej, ba práve naopak. V úlohách, kde má maloletá napríklad písať určité písmeno sú písmená opačne, hore nohami a podobne. Je zjavné, že otec s maloletou touto činnosťou netrúva dostatočný čas a nevenuje jej vzdelávaniu dostatočnú, ani minimálne potrebnú, pozornosť. Na dôvažok otec maloletej a jeho matka neustále broja maloletú proti matke a jej súčasnému priateľovi, v čoho dôsledku vždy po návrate maloletej od otca má maloletá voči matke chladnejší vzťah a jej vzťah s jej súčasným priateľom, ktorý bol v minulosti vrúcny, sa porovnateľne zhoršil a schladol, keďže najmä matka otca maloletej neustále hovorí maloletej, že ona má svojho otca – jej syna. Majú za to, že styk otca s maloletou má neblahý vplyv na jej zdravý vývin, psychické ako aj fyzické zdravie, pričom hlavným negatívnym faktorom ovplyvňujúcim správanie otca maloletej je jeho problém s užívaním drog, navrhujú preto, aby súd v konaní o návrhu vo veci samej nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru toxikológia a znalcom z odboru psychiatria. Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia, ktorí si sú pri ich výkone zásadne rovnoprávni; súčasťou výkonu rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa; súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného styku s obidvomi rodičmi; právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho totožnosti a rodinných záväzkov; je v záujme maloletého dieťaťa, aby malo zabezpečený pravidelný osobný kontakt s oboma rodičmi, súd pritom musí brať do úvahy špecifiká každého jedného prípadu a z týchto skutočností vyabstrahovať, čo je v jeho najlepšom záujme; „pojmem najlepší záujem dieťaťa podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa nie je v dohovore definovaný všeobecnými kritériami ani vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam, ale obsah tohto pojmu je možné interpretovať z obsahu jednotlivých článkov vnímaných vo vzájomných súvislostiach v kontexte celého dokumentu; v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ale aj judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vo všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musia byť rozhodujúcim hľadiskom ich najlepšie záujmy; tento záujem sa skladá z dvoch zložiek; na jednej strane vyžaduje udržiavanie väzieb dieťaťa s jeho rodinou okrem prípadov, keď sa konkrétna rodina preukáže ako nevhodná, z čoho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerhnuté iba vo veľmi výnimočných prípadoch a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov a ak je to vhodné, v záujme obnovy rodiny; na druhej strane je v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť podľa článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd umožnené uplatňovať opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa; označený článok dohovoru vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktorý v závislosti na jeho povahe a význame môže prevážiť nad záujmami rodičov“ (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 422/2016 zo dňa 07.07.2016); výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasné stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané; ide o výnimočné riešenie a vážny

zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa; tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt; dôvodom na zákaz styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom, psychickom zdraví dieťaťa alebo ujma v inej než zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.); kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku 7/8 je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva; pri rozhodovaní o návrhu niektorého rodiča na obmedzenie, prípadne zákaz styku druhého rodiča s dieťaťom je tiež nevyhnutné spoľahlivo odhaliť pravý dôvod, prečo bol takýto

návrh na súd podaný; súdy majú povinnosť rozlíšiť, či realizácia styku rodiča s dieťaťom skutočne ohrozuje zdravie (záujem) dieťaťa alebo či ide iba o predstieraný stav vyvolávaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti (R 96/1967); dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku nemôže byť len ničím neodôvodnená nechuť dieťaťa, najmä vtedy, ak indície smerujú k zámernému pôsobeniu preferenčného rodiča s cieľom vyvolať takéto správanie dieťaťa; ak teda súd nezistí také okolnosti v správaní oprávneného rodiča, ktoré by mohli viesť k zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností, nemôže byť odmietanie dieťaťa samo osebe dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku; práve naopak je potrebné zvážiť širší záujem dieťaťa, ktorým je naplnenie cieľov jeho riadnej výchovy a urobiť všetky kroky smerujúce k tomu, aby sa narušený vzťah medzi rodičom a dieťaťom obnovil.“ Na základe vyššie uvedeného sú toho názoru, že v tomto prípade sú natoľko závažné okolnosti, ktoré dôvodnia potreby dočasnej úpravy pomerov k maloletej (do času, kým súd nerozhodne vo veci samej), nakoľko správaním otca hrozí maloletej ujma na fyzickom, psychickom zdraví, resp. možná ujma aj v inej než zdravotnej oblasti. Nakoľko matka maloletej nemá istotu v tom, že otec nebude v čase, kedy má maloletá tráviť čas s otcom podľa posledného rozsudku Okresného súdu Martin pod vplyvom omamných a psychotropných látok, požaduje matka, aby styk s maloletou dočasne prebiehal za prítomnosti matky otca maloletej J. A., nar. XX.XX.XXXX v mieste bydliska matky.

2. Otec s a k návrhu vyjadril podaním, ktoré bolo na tunajší súd doručené dňa 24.10.2023. Uviedol, že považuje podaný návrh za plne nedôvodný a absurdný s cieľom očierniť a zdiskreditovať jeho osobu na základe vymyslených tvrdení a obvinení zo strany matky. Otec dlhodobo tvoril domácnosť so svojou bývalou partnerkou a jej synom. Matka spomína situáciu, kedy mali partneri medzi sebou nezhody a otec sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval. Pred maloletou sa nikdy nehádali a neriešili svoje osobné záležitosti. V terajšej domácnosti (4 izbovom byte) má však otec vytvorené vhodné podmienky na stretnutie s maloletou A.. Jedná sa o bytový dom, v ktorom býva aj starý otec a ujo maloletej (otcov brat). Byt bol otcovi poskytnutý osobou, ktorá ho väčšinu času nevyužíva, nakoľko pracuje ako vodič v kamiónovej doprave, takže maloletá má s otcom veľkorysý priestor a podmienky na realizáciu styku. V priebehu konania vo veci samej bude do spisu priložená aj nájomná zmluva. Maloletá má v domácnosti vlastnú izbu zariadenú v zmysle jej potrieb. Otec taktiež umožnil kolíznemu opatrovníkovi, aby osobne prešetril pomery na mieste, kde momentálne býva a prebieha styk s maloletou. Maloletej sa v novom prostredí veľmi páči, lebo má blízko kamarátku, bratranca aj starého otca. Otec nemá vedomosť, z akého dôvodu matka otca očierňuje a konštruje vymyslené situácie, ktoré nemajú nič spoločné s realitou. Otec po prevzatí maloletej v bydlisku matky (ak je mu to zo strany matky umožnené, nakoľko viac krát sa styk z dôvodov na strane matky nerealizoval a otcovi nebol poskytnutý ani náhradný termín) prioritne trávi čas vo H., kde si robia spoločný program a otec sa maloletej maximálne venuje. Otec určite počas realizácie nenavštevuje nijakých kamarátov, ani žiadny kamaráti vo večerných hodinách k nim nechodia. Otec si za tú krátku dobu chce užiť svoju maloletú dcéru naplno. V minulosti navštevovali aj starú matku maloletej, kde občasne aj maloletá prespala, nakoľko má s maloletou vytvorený veľmi pekný vzťah alebo stará matka prišla do H.. Voči tomu sa však ostro ohradila matka, ktorá si vyslovene neželá, aby sa maloletá so starou matkou stretávala, nebodaj u nej prespávala. Aj z uvedeného dôvodu otcovi nie je známe a je priam zarážajúce, že matka navrhuje dočasne upraviť styk otca s maloletou za prítomnosti starej matky maloletej. Tu by sme chceli dať do pozornosti konajúcemu súdu, že matka starú matku o skutočnosti, že ju navrhuje ako bezpečnú osobu prítomnú na styku otca s maloletou ani neinformovala a jej súhlas si nijako nevyžiadala, teda petit je v tomto smere nevykonateľný a návrhu nemožno vyhovieť okrem iného aj z tohto dôvodu. Matka otcovi vyslovene diktuje, ako má tráviť čas s maloletou a s kým sa môže/nemôže stretávať. Matka otca obmedzuje v tom, aby sa sám s maloletou rozhodol, ako budú tráviť čas. Matka maloletú a otca počas styku atakuje neustálymi telefonátmi, v ktorých sa nezaujíma, ako sa má maloletá, avšak zisťuje, kde a s kým trávia čas. Otec má styk v zmysle rozsudku upravený na každý páry týždeň v roku v čase od piatka 17.00 hod. do nedele 18.00 hod., jedná sa teda o cca 4 celé dni do mesiaca. Na tieto 2 dni má maloletá nabalenu celú školskú tašku s úlohami nad rámec tých, ktoré má vyhotoviť na školské vyučovanie. Na otázku otca, prečo má maloletá toľko úloh,

keď je niečo len vyše mesiaca prváčka na základnej škole, odpovedala, “maminka kázala, aby si to so mnou písal”. Na ďalšiu otázku, či si takéto úlohy robí aj s maminkou, odpovedala “nie”. Návrh je datovaný dňom 30.09.2023, čiže cca jeden mesiac po nástupe maloletej do prvého ročníka základnej školy. Počas tohto obdobia sa styk realizoval 2 krát, pričom prvý styk sa realizoval od 8.9, t.j. po prvom týždni maloletej v škole, takže otcovi nie je známe na akú nedostatočnú prípravu na vyučovanie matka v návrhu poukazuje. Ohľadom spomínaného zdravotného stavu maloletej, matka v predložennom návrhu odkazuje na emailovú komunikáciu s A. A.. Predložený email však pôsobí nanajvýš nedôveryhodne. Nejedná sa o žiadne lekárske správy, ktoré by poukazovali na prípadné diagnózy, ktorými by mala maloletá trpieť. Odhliadnuc od uvedeného, z priloženej komunikácie vyplýva iba to, že maloletá má zvýšenú chorobnosť, ktorá je vzhľadom na jej vek prirodzená. Spomínaná cytomegalovírusová infekcia je vírusové ochorenie, kde je vysoká premorenosť medzi deťmi, ktoré sú v uzatvorenom kolektíve (škola, škôlka) a 60 - 90 % populácie uvedené ochorenie za svoj život prekoná (zdroj L.). Polemizovať o tom, resp. pripisovať zvýšenú chorobnosť maloletej otcovi, je prinajmenšom nevhodné. Väčšinu času je maloletá v starostlivosti matky, ako sme už spomínali, u otca trávi 4 dni v mesiaci. Matka by sa mala skôr zamerať na posilnenie imunity maloletej a nie bezdôvodné obviňovanie otca maloletej. Matka v podanom návrhu otca maloletej obviňuje z užívania drog. Uvedené očierňujúce vyjadrenie však už hraničí aj so vznikom jej trestnoprávnej zodpovednosti. Otec toto obvinenie vehementne odmieta a má obavy z toho, kam až je matka v očierňovaní jeho osoby schopná zájsť. Matka svoje tvrdenie pritom o nič neoprela, ani len nespomenula nejakú situáciu, na základe ktorej tento záver vyvodila, iba konštatovala, že “otec maloletej má problém s užívaním drog”. Otec sa samozrejme podriadi akémukoľvek skúmaniu, resp. testovaniu, aké mu bude nariadené zo strany súdu, toto však odmieta hradiť z vlastných finančných prostriedkov, nakoľko sa jedná iba o výmysel zo strany matky. Konajúcemu súdu by sme ešte chceli dať do pozornosti, že matka dlhodobo bráni v styku otca s maloletou. Posledné dva styky, ktoré sa mali realizovať (dňa 06.-08.10 a dňa 20.-22.10.) sa nerealizovali, nakoľko matka tento styk neumožnila. Maloleté dieťa nebolo na styk psychicky pripravené, nakoľko už pri príchode otca bolo zrejme, že maloletá plače. Následne sa matka maloletej opýtala “však, nechceš ísť s otcom? Však si mu to nesľúbila?” Maloletá neodpovedala a pozerala do zeme. Na poslednom preberaní maloletej matka dokonca ani neotvorila vstupnú bráničku a otec sa nemal ako dostať k maloletej. Otec pritom cestoval niekoľkokrát na preberanie z H. (pri M. M.) do E. F. zbytočne. Maloleté dieťa sa dovedy na styk s otcom vždy tešilo a preberanie aj samotný styk prebiehal bez akýchkoľvek problémov. Taktiež za posledné mesiace sa niekoľkokrát stalo, že maloletá sa s otcom nestretla (podľa tvrdenia matky z dôvodu choroby), alebo otec ústretovo vymenil naplánovaný víkend s matkou, tá mu však náhradný termín odmietla poskytnúť. Matka sa dlhodobo snaží o narušenie vzťahu medzi otcom a maloletou a svojvoľne zasahuje do výkonu rodičovských práv zo strany otca.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 CSP, súd môže neodkladným opatrením upraviť aj styk s maloletým dieťaťom, v takom prípade ide však o úpravu dočasnú, časovo obmedzenú.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti

uznesení o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

13. Dokazovanie pred rozhodnutím súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia. Súd zisťuje len tie najvýznamnejšie skutočnosti potrebné pre rozhodnutie.

14. Pri rozhodovaní o dôvodnosti neodkladného opatrenia súd nevyhnutne riešil otázku potreby bezodkladnej úpravy (zmeny) pomerov maloletého dieťaťa. Vychádzal pritom z tvrdení navrhovateľky, ale aj zo správy ÚPSVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice zo dňa 26.10.2023 a z vyjadrenia otca.

15. Zo správy ÚPSVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice zo dňa 26.10.2023 vyplýva, že matka maloletej sa na tunajší úrad dostavila dňa 26.09.2023. Daným dňom doručila úradu podnet (viď. príloha). Na základe doručeného podnetu zo strany matky, z dôvodu miestnej príslušnosti, bol tunajším úradom dožiadaný ÚPSVaR Banská Bystrica o prešetrenie pomerov na strane otca dieťaťa. V domácnosti otca bolo vykonané šetrenie dňa 06.10.2023 (viď. príloha). Dňa 12.10.2023 bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky maloletej. Matka dieťaťa sa počas šetrenia vyjadřila, že na podanom návrhu trvá. Aktuálne je od 15.04.2023 práceneschopná, a to z dôvodu rizikového tehotenstva. Zamestnaná je vo firme N. C., D., so sídlom v A.. Pani D. žije v rodinnom dome, ktorý pozostáva z dvoch poschodí. V spoločnej domácnosti žije so svojou dcérou A. a s partnerom, s ktorým čaká dieťa. Partner je živnostník, vykonáva rôzne stavebné práce. Rodinný dom, v ktorom rodina žije je z 1 v osobnom vlastníctve p. D. a z 1 vo vlastníctve sestry priateľa matky dieťaťa. C. D. má vo vlastníctve aj osobný automobil značky Škoda Octavia. V rámci domácnosti má mal. A. svoju vlastnú izbu, ktorá sa nachádza na poschodí domu. Izba je vybavená posteľou, stolom so stoličkou, skriňou a policou s hračkami. C. D. uviedla, že otec maloletej si plní vyživovaciu povinnosť riadne a pravidelne. Na úhrade mimoriadnych výdavkov pre dieťa, sa podľa tvrdenia matky, nepodieľa. Mal. A. nastúpila v šk. roku 2023/2024 do prvej triedy na ZŠ E. O.. Ošetrujúcou lekárkou maloletej je A. A.. Podľa slov matky, dieťa malo obdobie kedy bolo často choré, teraz je to lepšie. Ohľadne vzťahu otca s dcérou matka uviedla, že A. berie otca ako kamaráta. Keď sa nachádza v domácnosti matky, maloletá otca, ani jeho rodinu, nespomína. Otec telefonicky kontaktuje dcéru každú stredu, zvyčajne volajú spolu prostredníctvom mobilu 5 až 15 minút. Matka ďalej uviedla, že po pobyte dcéry v domácnosti otca, čo je každý druhý víkend, býva maloletá ako iné dieťa. Je ticho, nechce komunikovať, väčšinou sa rozhovrí až na druhý deň, teda v pondelok. Výchovné problémy s maloletou matka neuvádzala. Vzťah mal. A. s terajším priateľom matky, ktorý s nimi žije v spoločnej domácnosti, matka charakterizovala ako dobrý. Podľa slov matky, sa vzájomne akceptujú, A. priateľa matky postíska, volá ho A.. Partner matky sa o maloletú zaujíma, hrávajú sa spolu, počas pobytu matky v nemocnici, bol partner s mal. A. celý týždeň sám a zabezpečoval o dieťa starostlivosť. Matka uviedla, že s partnerom majú harmonický vzťah, je spoľahlivý, zodpovedný. Partner matky s maloletou nemávajú žiadne konflikty, vie ju usmerniť, tak dvakrát do mesiaca jej „šuchne výchovnú“ po zadku a to hlavne vtedy, keď príde z návštevy u starej matky zo strany otca, nakoľko jej tam všetko dovoľia. Ohľadne otca maloletej matka uviedla, že dcéra sa jej zdôveruje, ona od nej „neťahá“ žiadne informácie. Otec mal údajne dcéru hovoriť o osobných problémoch, ako napr., že ho bývala partnerka vyhodila z domu, že nemal kde spať, tak spal na zástavke. Maloletá uviedla matke, že videla otca ako si potajomky dáva jednu tabletku, ale matka nevie, či išlo o omamne látku – drogy. Matka uviedla, že otec dieťaťa mal

problémy s drogami už v puberte, žili spolu osem rokov a „toho človeka pozná“. Matka ďalej uviedla, že otec nemá trvalý pobyt, nevie, kde sa s dieťaťom bude nachádzať. Podľa jej slov ju nechce informovať kam s dcérou pôjde a kde bude spať. Dňa 06.10.2023 maloletá prvýkrát odmietla ísť počas víkendu k otcovi. Maloletá mala uviesť, že chce zostať s matkou. Podľa slov matky, keď boli samé dve, maloletá sa mala vyjadriť, že k otcovi nechce ísť, lebo zas bude s tým „čudným ujom“ (pozn. otec žije v byte, v ktorom žije aj majiteľ bytu) a ona sa s ním nechce stretnúť. Aktuálne dieťa, podľa tvrdenia matky, stále odmieta ísť ku otcovi. V stredu, 11.10.2023, údajne maloletá otcovi počas telefonického rozhovoru povedala, že k nemu nechce ísť a nepôjde. Keď sa matka opýtala dcéry, prečo nechce ísť, uviedla, že zase bude chorá. V závere šetrenia p. D. uviedla, že odkedy chodí maloletá do domácnosti otca, keď sa vráti, nechce sama spať, resp. zaspávať. Komunikácia medzi rodičmi, podľa vyjadrenia matky, prebieha len prostredníctvom SMS správ a e-mailov. Dňa 23.10.2023 sa na tunajší úrad dostavil otec dieťaťa, p. A. B.. Uviedol, že v piatok, tj. 20.10.2023 si bol prevziať v domácnosti matky dcéru, s ktorou mal stráviť víkend. Spolu s ním prišla aj jeho matka, p. J. A., ktorá bola v aute a čakala na neho a vnučku. K realizácii styku nedošlo, nakoľko, podľa slov otca, matka uviedla, že dieťa s ním ísť nechce. Maloletá stála pri matke. Otec sa teda opýtal dcéry, že prečo nechce ísť s ním, na čo mu mala znova odpovedať matka, že keď malá nechce ísť, tak ona mu ju nemusí dať. K realizácii styku dieťaťa s otcom nedošlo ani dva týždne predtým. Aj tu malo dieťa odmietať ísť s otcom. Počas pohovoru na úrade otec uviedol, že nesúhlasí s návrhom matky, nevidí žiadne dôvody na to aby mu bol kontakt s dieťaťom obmedzený. O dcéru, sa v čase, keď ju má v starostlivosti, stará riadne, zabezpečuje všetky jej potreby. Úplne odmieta tvrdenia, že by bol pod vplyvom omamných, návykových látok. Otec vidí hlavný problém v tom, že matka „manipuluje“ dieťa proti nemu. Riadne a pravidelne si plní vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu a prispeje matke na dieťa, pokiaľ mu to financie dovoľujú, aj nad rámec vyživovacej povinnosti. Otec sa vyjadril, že keď má dieťa v starostlivosti chodí s dcérou do aguaparku, chodia na kone, na ranč, A. má v bydlisku otca kamarátov, s ktorými sa stretáva, naposledy, keď bol zo strany matky otcovi umožnený styk s dieťaťom, bol s dcérou aj s rodinou na jarmoku v Banskej Bystrici. Chodia spolu po výletoch, na rodinnú chatu. Otec sa dcére aktívne venuje. Otec uviedol, že by chcel s dieťaťom tráviť viac času, ako je tomu doteraz, ale chápe, že dcéra nastúpila do prvého ročníka na základnú školu a je to určitá zmena v jej živote. Je vďačný za to, ako má určené stretávanie sa s dcérou teraz. Ďalej sa vyjadril, že svoj vzťah s dieťaťom hodnotí pozitívne, užíva si chvíle, keď môžu byť spolu, keďže toho času, až tak veľa spolu netrávia. V čase, keď má otec dieťa v starostlivosti, často s nimi trávi čas aj stará matka maloletej, p. J. A.. Stará matka má podľa vyjadrenia otca s vnučkou pekný vzťah. Otec necháva priestor aj starej matke, byť súčasťou času stráveného s dcérou. V čase, keď dochádzalo k realizácii styku otca s dieťaťom, otec sa pýtal dcéry, či sa tešila na neho, na starú matku. Dieťa, podľa slov otca, radostne a súhlasne prikývilo. Nakoľko matka uvádzala, že nepozná aktuálne pomery na strane otca a teda aj bytové pomery, zo strany kolízneho opatrovníka bola otcovi predložená možnosť trávenia času s maloletou v domácnosti starej matky, p. A., teda v prostredí, kde to dieťa pozná. Otec sa vyjadril, že dané riešenie je pre neho prijateľné. Zároveň uviedol, že matka má možnosť kedykoľvek navštíviť domácnosť, v ktorej aktuálne žije. Dňa 19.10.2023 tunajší úrad dožiadal ÚPSVaR Žarnovica, vzhľadom na miestnu príslušnosť, o prešetrenia pomerov v domácnosti starej matky mal. A., p. A.. Zo správy uvádzame: Šetrenie v domácnosti starej matky, p. J. A., nar. XX.XX.XXXX, sme vykonali na adrese B. M. XXX. V čase šetrenia sa v domácnosti nachádzala stará matka a jej manžel, p. A. A., Rodina žije v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve starej matky a jej manžela. Dom je dvojpodlažný, je po kompletnej a rozsiahlej rekonštrukcii. V dome nachádzajú 3 izby, kuchyňa, kúpeľňa so sociálnym zariadením. Domácnosť je vybavená prevažne novým nábytkom, hygiena je na veľmi dobrej úrovni. V domácnosti žije len stará matka maloletej a jej manžel. Maloletá A. má v domácnosti starej matky k dispozícii samostatnú izbu, ktorá je plne vybavená a prispôsobená potrebám maloletej. Izba maloletej susedí so spálňou starej matky a jej manžela. Stará matka uviedla, že spolu s manželom sú konateľmi v spoločnosti P., D., ktorá sa zaoberá poskytovaním opatrovateľských služieb v zahraničí. Finančné problémy rodina nemá. Stará matka maloletej uvidela, že na podanom návrhu trvá v plnom rozsahu. Z rozhovoru so starou matkou, ako i jej manželom vyplynulo, že s mal. A. majú vytvorený veľmi pekný vzťah. Súčasná situácia ich veľmi mrzí, ale matka maloletej im na rovinu povedala, že si styk s maloletou musia riešiť súdnou cestou. Na základe zistených skutočností majú za to, že stará matka maloletej má vytvorené veľmi dobré podmienky pre realizáciu styku s maloletou. V domácnosti neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na maloletú počas jej pobytu v domácnosti starej matky. Maloletá domácnosť starej matky veľmi dobre pozná, chodíva k nej často. Stará matka, ako i jej manžel sa jej vždy naplno venovali spoločný čas si užívali aktívne. Dňa 22.10.2023 bol tunajšiemu úradu zo strany starej matky, formu e-mailu, doručený podnet. Uvedený podnet uvádzame v prílohe. Dňa 24.10.2023 bol na tunajšom úrade vykonaný pohovor s mal. A.. Maloletá sa dostavila na úrad v

sprievode svojej matky. Pohovor s dieťaťom bol vykonaný za prítomnosti matky, kolízneho opatrovníka a psychológa RPPS. Rodičia boli oboznámení s časom a miestom vykonania pohovoru. Po príchode dieťaťa, v prítomnosti matky, sa snažili nadviazať kontakt s dieťaťom, uvoľniť atmosféru, vytvoriť u maloletej pocit bezpečia. Bolo veľmi náročné s mal. A. nadviazať kontakt v zmysle komunikácie a hry, nakoľko dieťa pôsobilo veľmi úzkostným dojmom, dožadovalo sa matkinho telesného aj očného kontaktu. Matka sa snažila dcéru povzbudzovať a motivovať ku kontaktu s nami. Po cca 30 minútach maloletá zareagovala na aktivitu teplomer pocitov (viď, príloha). Na začiatku uvedenej techniky sme si s dieťaťom prešli všetkých znázornených „smajlíkov“, aj to, aké pocity prežívajú. Na ich prvú otázku ako sa cíti mal. A. tu s nimi, označila „smajlíka“ č. 1. Postupne sa maloletej začali pýtať, ako sa cíti v prítomnosti jednotlivých rodinných príslušníkov. Ani pri jednej dopytovanej osobe im dieťa neuviedlo dôvod výberu, okrem starkej H. a starkého J. (pozn. starí rodičia dieťaťa zo strany matky), kde uviedla, že sa u nich hrá s J. (pozn. sestřenica maloletej), preto si vybrala „smajlíka“ č. 1. Na otázku ako sa cíti, keď je u ocina A., vybrala „smajlíka“ č. 3. Na otázku, čo by potrebovala, aby sa u ocina cítila lepšie neodpovedala. Na otázku, ako sa cíti, keď je s maminou, vybrala „smajlíka“ č. 1. Aj napriek tomu, že sa dopytovali, nič bližšie k výberu neuviedla. Na otázku, ako sa cíti, keď je v škole, vybrala „smajlíka“ č. 1. Spýtali sa jej, čo sa jej v škole páči. Uviedla: „Neviem, čo sa mi tam páči“. Na otázku, ako sa cítiš, keď si s babičkou (pozn. stará matka zo strany otca), označila „smajlíka“ č. 4. Na otázku psychológa, nech popíše obrázok uviedla, že je tam slzička. Na otázku psychológa, či aj ona mala slzičku, keď bola u babičky uviedla, že áno. Na ďalšiu doplňujúcu otázku, čo sa tam u babičky také stalo, že si mala slzičku, maloletá uviedla: „Neviem“. Na otázku, kto ešte býva s babičkou, uviedla, že A. (pozn. manžel p. A.). K nemu priradila „smajlíka“ č. 1. Ďalšie otázky smerovali k súčasnému partnerovi matky, k sestre matky, ktorá je krstnou matkou maloletej. Maloletá k nim priradila „smajlíka“ č. 1., ale uviedla, že nevie prečo. Na otázku, aký je A. (partner matky), uviedla, že je dobrý. Aká je mamina, uviedla, dobrá. Aký je ocko A., uviedla: „Neviem aký je“. Na otázku, čo rada robí uviedla, že hrá na klavíri. Spýtali sa jej komu by na klavíri zahrála. Uviedla, že maminke, starkej H. a starkému J., lebo ich má najradšej. Na otázku, či je niekto taký, komu by určite nezahrála, sa maloletá vyjadрила, že nikoho takého nemá. Ďalej sa pýtali, aké hračky má v izbičke. Uviedla, že žiadne. Konkrétne sa jej začali pýtať, či má bábiku, barbinu, plyšovú hračku, sloníka. Mal. A. uviedla, že nemá. Až na ceruzky zareagovala, uviedla, že tie má. Na otázku, koho by nakreslila týmito ceruzkami uviedla, že maminku a A. (pozn. partner matky). Ďalej sa pýtali maloletej, kto sa s ňou hrá, uviedla, že nikto sa s ňou nehrá, nech povie, ako sa volajú jej kamaráti, uviedla, že nemá kamarátov. Počas doby pohovoru, sa im nepodarilo mal. A. namotivovať k tomu, aby bol pohovor vykonaný bez prítomnosti matky. Matka bola prítomná na pohovore počas celej doby jeho trvania. Nezasahovala do jeho priebehu. V závere môžu konštatovať, že na základe vykonanej techniky (teplomer pocitov) a metódy rozhovoru a pozorovania je zjavná silná citová naviazanosť dieťaťa na matku, ktorá môže dieťa ovplyvňovať v rozhodovaní tráviť čas bez prítomnosti matky. Nepodarilo sa im zistiť dôvody, prečo dieťa aktuálne odmieta stretávanie sa s otcom a starou matkou, nakoľko sa v minulosti pomerne dlhú dobu stretávanie realizovalo. Majú za to, že dôvodom môžu byť aj narušené vzťahy v rodine. Zo strany tunajšieho úradu boli rodine ponúknuté mechanizmy na zastabilizovanie situácie v rodine (prípadová konferencia, odborné poradenstvo na RPPS, spolupráca s ambulantom a odborným tímom CDR). Otec maloletej bol spolupráci naklonený, matka dieťaťa verbalizuje primárne riešenie vzniknutej situácie súdnou cestou. Stará matka, p. A. prejavuje aktívny záujem o riešenie situácie v rodine. Deklaruje vzájomnú citovú naviazanosť s vnučkou aj evidentný záujem o nepretrhnutie vzájomných vzťahov. Kompetencia starej matky v týchto veciach je zreteľná. Pri určovaní a posudzovaní záujmu dieťaťa sa v zmysle Zákona o rodine posudzujú aj podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami. Keďže vzťah maloletej so starou matkou a tým aj s ďalšou rodinou na jej strane nie je možné zabezpečiť dohodou, považujeme úpravu styku za vhodné riešenie vzniknutej situácie.

Vyjadreniam maloletej na našom úrade dňa 24.10.2023 prikladáme dostatočný význam, avšak ich zároveň chápeme v kontexte aktuálnej rodinnej situácie (nerealizovanie styku maloletej s otcom, strata kontaktu maloletej so starou matkou počas dlhšej doby, trávenie všetkého času maloletej s matkou). Dôležitým faktorom je aj citová naviazanosť maloletej na matku, ktorá je evidentná a možné následne emocionálne skreslené vnímanie a prežívanie matkinej neľahkej situácie v spojitosti s realizáciou styku dieťaťa s otcom a starou matkou dieťaťa so strany otca, v domácom prostredí mal. A..

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti, v súvislosti s aktuálnou situáciou v rodine, máme za to, že uloženie výchovného opatrenia v zmysle §37, ods.2, písm.d) Zákona o rodine - uložiť maloletému dieťaťu, jeho rodičom a starej matke povinnosť podrobiť sa psychologickému (odbornému) poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb na ÚPSVaR Martin, by mohlo viesť k stabilizácii situácie v rodine a minimalizovať negatívny vplyv dôsledkov prebiehajúcich konaní na dieťa.

16. Súd zhodnotil vyššie uvedené skutočnosti a dospel jednoznačne k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd nemal preukázané (osvedčené) žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletého dieťaťa alebo maloleté dieťa samotné je ohrozené, alebo že by utrpelo, prípadne by mu hrozila nejaká ujma zo strany rodičov. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Civilnom mimosporovom poriadku a Civilnom sporovom poriadku prípustné a opodstatnené len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Matka vo svojom návrhu žiadala výrazne zúžiť styk otca s maloletou, ktorý bol určený rozsudkom tunajšieho súdu. Skutočnosti, ktoré sa matka snažila osvedčiť, pre súd neznamenajú také dôvody, aby súd bezodkladne a provizórne upravoval pomery účastníkov, ktorí ich v zásade upravené majú. Matka uvádza, že otec údajne požíva drogy, nevie kde sa nachádza a kde dieťa je. Všetky uvedené tvrdenia je potrebné preukázať a preveriť v prípadnom konaní vo veci samej a to aj s ohľadom na skutočnosť, že otec všetky tieto tvrdenia poprel a rovnako ÚPSVaR Martin, pracovisko Turčianske Teplice uviedol, že je potrebné skôr riešiť problémy, ktoré nastali v komunikácii medzi rodičmi. Za danej situácie má súd za to, že nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny rozhodnutia súdu o úprave styku a to aj s ohľadom na skutočnosť, že aktuálne neprebíha styk otca s maloletou.

17. Súd poznamenáva, že inštitút neodkladného opatrenia slúži na okamžitý zásah v prípadoch, kedy dochádza k ohrozeniu maloletého dieťaťa, či už zanedbávaním starostlivosti alebo dôvodnou obavou o zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, prípadne ak je nevyhnutné upraviť dočasne pomery účastníkov. Neodkladné opatrenie nie je prostriedok na urýchlené rozhodnutie o úprave rodičovských práv a povinností v prípadoch ak na to nie je kvalifikovaný dôvod.

18. Na záver súd poznamenáva, že obidvaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti a zodpovedajú za všestranný vývoj dieťaťa. Z tohto dôvodu sa obaja rodičia musia povzniesť nad svoju osobnú nevráživosť a nedorozumenia spôsobené narušením ich vzťahu. Je ich povinnosťou prejavíť potrebnú dávku tolerancie a ústretovosti, aby dieťa následky nezvratnej skutočnosti, že nevyrastá v spoločnej domácnosti s oboma rodičmi, pociťovalo v čo najmenšej miere.

19. Súd neuložil povinnosť na podanie návrhu vo veci samej zmysle § 336 ods. 1 CSP, keďže nenariadil neodkladné opatrenie. Prípadné podanie návrh vo veci samej je teda na zvážení navrhovateľky.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.